

21 Radical

LIBERTATE • DEMOCRAȚIE • ADEVĂR

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 415
Miercuri,
22
Iulie
1992
5 lei

Manevre și derută

De remarcat, pe măsură ce scadența alegerilor din septembrie se apropie, creșterea gradului de derută. Mișcarea pe eșichierul politic devine atât de rapidă, mutările sînt atât de imprevizibile, încît electoratul încearcă de pe acum un sentiment de nesiguranță.

Bombele și tiribombele, loviturile de teatru în stil balcanic, mingicăreala mărunță lipsită de verticalitate, înțelegerile ver-roase de la colț de stradă apasă asupra politicii noastre, fie că e națională sau locală. Pentru cei mai mulți, politica nici nu e altceva decît sforărie în care important e să fii cît mai viclean sau mai imprevizibil. Recent, Câmpeanu ne-a mai lăsat odată mască, propunînd candidatura Regelui Mihai pentru fotoliul prezidențial. Dacă acesta ar fi acceptat, instituția monarhică ar fi fost compromisă în România pentru 100 de ani. O coroană nu poate veni din noroi, cu atît mai puțin din mîinile condoteriei politice. Principiul sacru ce susține în cele nevăzute monarhia (principiu surpat prin executarea lui Carol I Stuart și Ludovic al XVI-lea de Bourbon) nu se poate altoi „pă” jocuri „dă” culise conjuncturale.

Orice s-ar spune, avalanșa de candidați la președinție nu e în avantajul opoziției. Ea are iz de „divide et impera” și slujește unuia singur, care așteaptă, ca păianjenul, în Cotroceni. Singurul contracandidat de calibrul al lui Iliescu, candidatul C.D. — dl. Emil Constantinescu se vede privat de voturi serioase, dacă, bunăoară, candidatul P.U.N.R., primarul Clujului, adună sufragiile nordului Transilvaniei, Mircea Druc pe cele ale Moldovei, iar alți o sută de virtuali preșidențiabili pe cele ale familiilor lor.

La toate acestea dacă mai adăugăm festa pe care ne-a jucat-o recent Păunescu și, deci televiziunea, e clar că României îi sînt rezervate surprize. Inclusiv un reviriment al stîngii. Cine oare, ne urăște acolo sus atît de mult?

Lucian FILIP

Vizita ambasadorului Indiei la Sibiu

Opt mism în relansarea de relații economice reciproce

Luni 20 iulie, s-a aflat în orașul nostru excelența sa Julio Francis Riberio, ambasadorul Indiei la București, împreună cu soția. Întîlniri oficiale au avut loc la Prefectură și la Primărie, unde dl. ambasador s-a întîlnit cu Constantin Ilioniu — subprefect și Aurel Maxim — vice-primar al orașului Sibiu, prezenți fiind și consilierii municipali și ziaști. Vizita excelenței sale în orașul și județul nostru constituie un preambul pentru o comisie de specialiști indieni, care va sosi în țară pentru a analiza posibilitățile de relansare a relațiilor economice reciproce. Din acest punct de vedere trebuie subliniat faptul că atît România cît și India se află într-o lipsă cronică de valută forte, comerțul dintre cele două țări efectuîndu-se în sistem barter (adică troc, adică marfă contra marfă). Să nu uităm că țara noastră a fost (dintre țările lagărului socialist) al doilea partener al subcontinentului indian, după fosta URSS, în ce privește cantitatea de produse schimbate. De la noi se importau mașini-unelte (dorite și acum, datorită calității lor), aparatură de foraj și petrolul terestră, precum și osii, roți și boghiuri pentru transportul feroviar. În contrapartidă India ne livra minereu de fier, bumbac nepreluat, nutrețuri concentrate și furaje pe bază

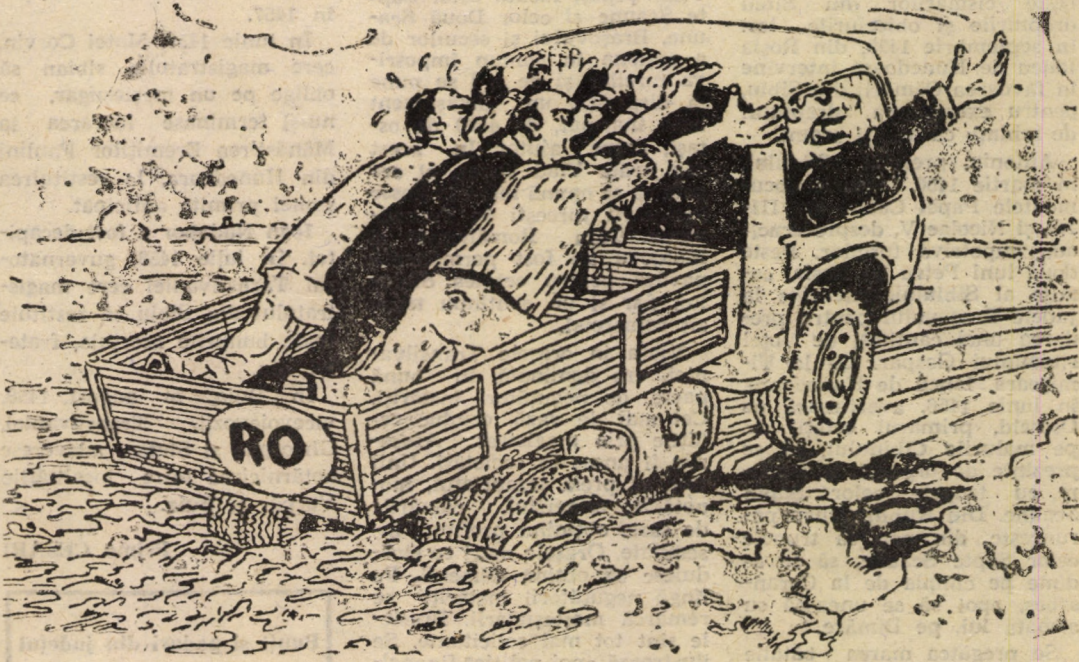
de soia. După decembrie 1989, volumul schimburilor a scăzut foarte mult, tocmai datorită faptului că se exportă doar pentru a se obține valută (capital la care India stă destul de rău). Am mai putut afla de la domnul Riberio că țara sa are o foarte bună industrie electrotehnică și electronică, dispunînd și de o enormă piață internă.

Schimburile culturale se realizează tot pe bază de reciprocitate, dar și aici intervine lipsa de valută forte. În ciuda acestui fapt, India a invitat, pe cheltuiala ei — plătiind inclusiv costul biletului de avion — două ansambluri artistice românești (Teatrul Tăndărică și o trupă de dans din Timișoara). În 31 iulie va sosi în țară un grup de artiști indieni, care în perioada 1—6 august vor participa la Festivalul Internațional Folcloric de la Bistrița.

După părerea excelenței sale, la noi există democrație (cel puțin în presă) de vreme ce se pot expune puncte de vedere atît de diferite și se pot alege conducători prin alegeri libere. În cele 26 de state al subcontinentului indian există o situație comparabilă cu cea de la noi — în ce privește libertatea de opinie — mai ales că în două state guvernele sînt comuniste (în

(Continuare în pag. a IV-a)

Marius GHEORGHIU

La Miercurea Sibiului se cere evacuarea deșeurilor

— „Răminem cu otrava pe cap, cu toate promisiunile care ni se fac” —

Sedința extraordinară a Consiliului local din Miercurea Sibiului ținută luni, 20 iulie a.c., la cererea unui Comitet de inițiativă din care fac parte locuitori din Miercurea Sibiului și Apoldu de Sus. Sedința a avut un singur punct pe ordinea de zi: „Măsuri concrete pentru înlăturarea substanțelor toxice de pe raza comunei Miercurea Sibiului”. La sedință a participat dl. Cosma Nicolae, vicepreședintele Consiliului județean Sibiu.

De la început s-a accentuat asupra adevărului dureros că au trecut deja cîteva luni și nu s-a luat nici o măsură concretă pentru înlăturarea din zonă a „porcărilor” aduse din Germania de firma „Montana”. Dl. Mariș, primarul comunei Miercurea Sibiului, a remarcat: „E firesc să stăm cu frica în sin. Se vehiculează ideea concentrării într-un singur loc a butoaielor cu substanțe toxice. Nu cred că e soluția cea mai bună de a plimba aceste butoaie dintr-un loc în altul. Mai ales că nu se îndeplinesc cerințele unei protejări corespunzătoare. Singura soluție pe care o acceptăm este scoaterea substanțelor toxice de pe raza localităților noastre”.

Din partea grupului de cetățeni care au format comitetul de inițiativă, dl. Rodean Hie a citit calendarul de măsuri pe care comitetul îl propune: ● „Evacuarea totală și rapidă (pînă la 1 sept. '92) a întregii cantități de deșeurii chimice periculoase, depozitate pe raza comunei Miercurea Sibiului în punctele: Sediul firmei „Montana”, SG „Dacia” Apold SA — ferma pomicolă, „Agromec” Miercurea SA atelier Dobirca, atelier „Agromec” și imobilul nr. 451 din Apoldu de Sus ● Paza militarizată, pe cheltuiala patronului firmei „Montana” pînă la evacuare ● Se va organiza un miting de protest duminică, 26 iulie, ora 11, în piața comunei Miercurea Sibiului,

cu participarea unor reprezentanți ai comunelor și satelor din jur: Apoldu de Jos, Luduș, Poiana, Jina, Pilișca, Săliște, Gîrbova și Spring (jud. Alba) ● Vor fi invitate: Televiziunea Română (București) și TV Cluj, precum și ziaarele locale și centrale ● Se va cere participarea la miting a d-lui prefect al jud. Sibiu, a d-lui președinte al Consiliului județean Sibiu, a d-lor directori ai Direcției Agricole, Direcției Sanitare, Centrului Antiepidemic și a Comandanților Poliției și Pompierilor, care pînă în prezent au dat dovadă de nepăsare

la rezolvarea problemei deșeurilor ● Se va solicita o audiență în acest sens la Primul-Ministru al Guvernului României, la care va participa o delegație de cetățeni în frunte cu primarul comunei Miercurea Sibiului ● În cazul în care demersurile nu vor avea efect favorabil ne rezervăm dreptul de a trece la măsuri hotărîte pentru a face noi înșine lumină în acest caz deosebit de grav, ce atentează la sănătatea tuturor locuitorilor

(continuare în pag. a IV-a)

Ovidiu TOMULEȚIU

Un dosar întredeschis:

„Averea diavolului” (I)

Deși despre averea cuplului Ceaușescu s-a scris și s-au încercat diverse variante privind soarta ei, revenim, începînd cu acest număr, intrucît au apărut unele date noi și interpretări ale acestui subiect.

După estomparea interesului față de conturile „deschise pe seama dementei”, voi încerca să șalonez amintiri dureros pecuniare, — avînd la îndemînă banda sonoră a filmului **Averea diavolului**, precum și articolele apărute în Occident — și care percutează asupra „arhanghelilor tezaurului românesc”.

Într-o vineri seara, știți dumneavoastră momentul, deoarece aici se trăgea în carne vie, iar liniștea unora se transforma în neliniștea porcului tăiat de Crăciun, Biroul Federal Elvețian pentru problemele poliției a propus blocarea eventualelor conturi ale familiei dictatoriale, fiind reale o serie de transporturi de aur din România în Elveția, (bănuindu-se că o parte a familiei, aflată în străinătate,

te, ar încerca să intre în posesia depunerilor, — știindu-se că din 1973 fratele, Marin Ceaușescu opera la Viena, în calitate de șef al Reprezentanței comerciale române).

În perioada noiembrie — decembrie 1989, familia (restrînsă la cei doi megalomani defuncți), a transferat stocuri de aur și în Iran, conform informațiilor furnizate unei agenții străine de un membru al serviciilor secrete, fugit în străinătate. Între timp, mai exact la 29 decembrie, fratele familiei dictatoriale, fiind găsit și identificat „în pivnița cădărilor Reprezentanței din Austria”.

(Continuare în pag. a IV-a)

Çivitas Cibiniensis (IV)

Din Praga, în aprilie 1454, Iancu de Hunedoara sprijină fortificarea cetății Sibiului. Regele Ladislau donează și el 40 de mărci de argint pentru întărirea cetății. În vremea aceasta banii Tismanei, Stan și Crăciun cer sprijin primarului Sibiului, pentru prinderea unor hoți de cai. Spre sfârșitul anului, regele Ladislau, poruncește să se presteze preoților din Sibiu dijma vinului, fără nici o scădere. Din Viena anulului 1455, regele Ladislau, ordonă sibiienilor să trimită imediat pentru războiul cu turcii, iar prin mai, întărește cismarilor din Sibiu drepturile și obiceiurile lor. În septembrie 1455, din Roșia Iancu de Hunedoara intervine în favoarea Cămării din Sibiu, pentru exercitarea dreptului de schimb cu aur și argint.

Antoni, prelatul Sibiului, în martie 1456, transcrie documentele Papei Calixt al III-lea și Nicolae V, despre cruciada împotriva turcilor. Peste două luni Petru de Roșia, comite al Sibiului, intervine la judele Brașovului pentru predarea unei cantități de oțel sibiianului Gaspar. De la Timișoara, Iancu de Hunedoara, în iunie 1456, avertizează pe Oswald, primarul cetății de pe malurile Cibinului, să se prezinte de urgență la Dunăre, cu trupele celor Șapte Scaune. Din Kubin, Iancu poruncește, din nou ca trupele celor Șapte Scaune, să se adune pe câmpia de la Caransebeș, apoi să se unească cu armata lui, pe Dunăre.

Se pregătea marea bătălie de la Belgrad... și erincene lupte s-or fi dat cu turcii, în jurul Belgradului anulului 1456... și mulți or fi căzut în lupte și dintre sibiieni... și mare biruință a fost... Știm însă că acolo cel care a sprijinit și apărât cetatea Sibiului de atâtea ori, s-a fost stins de ciumă, în tabăra de la Zemun, lângă Belgrad, la 11 august 1456, în timp ce întreaga Europă sărbătorea această mare biruință (Osemin-

tele l-au fost apoi aduse și astrucate la Alba Iulia).

În secolul al IV-lea Românești se urcă Vlad Tepeș, iar peste un an, Moldova-l primește pe Ștefan cel Mare. Lupta antotomană se întinde odată cu urcarea pe tronul regal al Ungariei a lui Matei Corvinul, fiul lui Iancu de Hunedoara.

Comunitatea de interese și destin a Transilvaniei cu Moldova și Țara Românească în lupta comună împotriva imperiului otoman, care amenința libertatea fiecăreia în parte, a dus la propunerea lui Vlad Tepeș, făcută celor Șapte Scaune și celor Două Scaune, Brașovului și secuilor de a acționa în comun împotriva turcilor și de a i se pune la dispoziție un detașament bine înarmat, de 4000 de ostași, drept ajutor. În acest caz, arăta Vlad Tepeș, el era gata să se opună totuși posesiei înaintării turcești în Transilvania. Țara Românească și Moldova au fost permanente pază pentru cetatea Sibiului, dar și un continuu tranzit comercial.

Viața în orașele Transilvaniei, era dominată, în bună parte, de neguțatori înstăriți. Cei mai de vază, conduce cetățile prin magistrat. Afacerile îi unesc în societăți. Unii tind să preia tezauriul, monetăria, mineritul, cămările de sare, obținând profituri însemnate. Orașele mari se străduiesc să obțină domenii. Pe lângă neguțatorii înstăriți se remarcă meșteșugarii. Breslele sînt tot mai solicitante. Se ilustrează apoi politica financiară-fiscală, destul de arbitrară din partea regalității. Ca arădăș ai Cămării monetare din Sibiu, magistratul primește ordin să bată două unități monetare noi, după modelul din Buda. La zidurile cele mai mărginașe ale Sibiului, se construiesc alte turnuri de apărare.

Prin martie 1458, din Buda, Matei Corvin cere sibiienilor

să păstreze bună pace cu Vlad Tepeș domnul Țării Românești, lună în care Ștefan cel Mare reînnoiește privilegiile comerciale acordate de Alexandru cel Bun transilvăenilor.

Din Lipova, guvernatorul Transilvaniei, Mihail Szilagyi, cere sibiienilor, secuilor și nobililor transilvăneni să-i primească bine pe moldovenii și muntenii care vin la ei. Invită apoi pe sibiieni să participe la solemnitatea reînălțării lui Ladislau de Hunedoara (fratele lui Matei Corvin), cel care fusese decapitat în 1457.

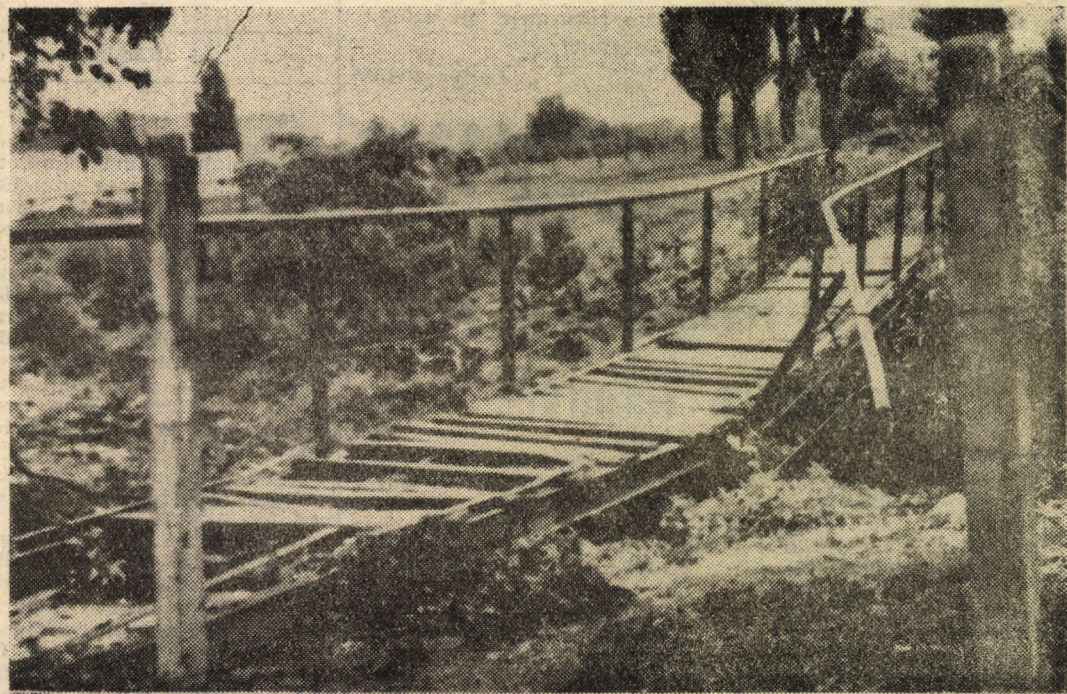
În iunie 1458, Matei Corvin, cere magistratului sibiian să oblige pe un meșteșugar, ce nu-și terminase lucrarea la Mănăstirea Eremitilor Paulini din Hunedoara, la restituirea sumei primite anticipat.

Ioan Nadabor a fost decapitat. În iulie 1458, guvernatorul Transilvaniei cere magistratului din Sibiu să restituie toate bunurile acestuia, fratelui său.

În Buia, în august, 1458, vicevoievozii Transilvaniei, Gheorghe și Ștefan, adevăresc hotărnicirea între localitățile Vurpăr și Buia.

Primo CESARI

Punți și poduri din județul Sibiu.

Experimentul Mediaș?

Un cunoscut care s-a întors dintr-o vizită făcută în Coreea de Nord povestește că dacă doi cetățeni autohtoni se întâlneau pe stradă și vor să discute, se oprește și așteaptă — în tăcere — până o a treia persoană, chiar și necunoscută lor, se îndură și se oprește lângă ei. Cei care se pretează la o discuție în doi, fără a fi asistați de cel puțin un martor, o pătesc rău.

Se pare că la Mediaș abia în anul curent se experimentează metoda mai sus amintită. Când sună telefonul, după ce ridic receptorul aud o voce de femeie pronunțând obișnuitul „alo” iar eu, după ce îi răspund cu un „da” interogativ, „văzînd” că nu se prezintă o întrebare cu cine vrea să vorbească, la care eu imediat răspund, invariabil: „nu cu dumneavoastră” ca imediat să aud o altă voce, a fiicei dumneaei, de la „al treilea capăt de fir” salutînd-o pe mamă-sa. Apoi încep să conversez, probabil nesînchisindu-se de mine (Or fi exhibiționiste?) care stau năuc, „realizînd” abia într-un tirziu că sînt pe post de „martor”. Această situație durează de vreo șase săptămîni de cînd anunț în fiecare zi — la Deranjamente — aceleași defecțiuni, cea mai deranjantă fiind aceea că de la postul telefonic instalat la mine acasă nu pot chema pe nimeni la telefon.

Venind la fața locului de cîteva ori, un salariat de la Telefoane mi-a spus că de vină sînt cablurile: se ating. „Dar nu sînt îmbrăcate în material izolant?” — „Ba da” — imediat răspunde el — „însă pe alocuri e putrezit” — „Și ce hotărîre a luat șeful dumneavoastră?” — „Domnul Wišovski?” — „Da, cred că zilnic e asaltat de abonați” — „Poa să fie, lui, nu-i pasă pen'că se privatizează”. Așadar, în locul cablurilor sîntem izolați noi, abonații. Probabil că domnul Nikolski, pardon — domnul Wišovski vrea să ne obișnuiască să conversăm cu alter egoul nostru (Vezi „Semnul Aschaffenburg” = Purtarea unei conversații la telefon în absența partenerului de discuție) — Dicționar Enciclopedic de Psihiatrie).

Se spune că în Franța și în alte țări, mare parte din posturile telefonice au fost înlocuite cu aparate televideo; în timp ce vorbește omul își vede interlocutorul. Oare la noi, după ce se vor instala aparate televideo, în afară de interlocutorul chemat vom vedea și pe „supraveghetorul” discuțiilor? Oricum, ne așteptăm ca în scurt timp, în orașul de pe Tîrnăvă, cartier Gura-Cîmpului să descindă domnul Virgil Ierunca într-o vizită de documentare.

Iuliu GARDUS

APEL în legătură cu eroii români și martirii neamului nostru din Rusia

La 19 noiembrie 1992 sînt 50 de ani de la ofensiva sovietică de la Stalingrad — Cotul Donului, în care zeci de mii de soldați români au căzut prizonieri. Nu se mai știe aproape nimic despre mulți dintre ei, pînă astăzi. Memoria lor trebuie cinstită. Decenii în șir au fost aproape total uitați. Nu au fost vinovați de tragedia trăită și s-au comportat eroic. Rugăm pe toți cei care s-au mai reîntors de acolo sau pe cei ce mai dețin date, să ne scrie pe adresa: Anton MOISIN, str. Stadionului, 10/4, 2342 — Victoria, județul Brașov. Materialele strîse, vor servi pentru un volum comemorativ. Acel sol-

dati români sînt ai neamului nostru, nu ai nimănui.

La aceeași adresă rugăm să fie trimise amintiri ale românilor basarabeni și bucovineni deportați în interiorul Uniunii Sovietice după 1940. Aceste amintiri vor fi strîse într-un volum, dedicat martirilor neamului nostru, de la Răsărit. El poate fi un memento, pentru împlinirea în acest an a două secole de cînd Rusia a ajuns la Nistru. Numai pe baza adevărului se vor stabili relații constructive cu poporul rus, care nu e vinovat de aceste tragedii.

Prof. dr. Anton MOISIN

alități. 14.20 Civilizația montană. 14.50 Avanzieră TV. 14.55 Televacanța școlară. 15.30 Cursuri de limbi străine. 16.00 Tineri interpreți de muzică populară. 16.20 Lumea sportului. 16.50 Tragerea Pronoexpres. 17.00 Actualități. 17.05 Arte vizuale. 17.30 15. 16. 17. 18. 18.00 Televiziunea vă ascultă! 18.30 Studioul muzicii ușoare. 19.00 Studioul economic. 19.30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial: „Virginie își face de cap!” Ultimul episod. 21.45 Dosarele istoriei. 22.05 Pro Musica. 22.35 În fața națiunii. 23.05 Universul cunoașterii. 23.50 Actualități. 24.00 Închiderea programului.

MIERCURI, 22 IULIE 1992

7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10.00 Actualități. 10.20 Calendarul zilei. 10.30 Film serial: „Marc și Sophie”. Ep. 2. 11.30 Super Channel • La Sept. 12.10 Ora de muzică. 13.00 Vîntul a treia. 13.30 Audio-vizual studio. 14.00 Acti-

Conviețuiri

BOLNAVI DE FILOXERĂ

Ura, zizania, diversiunea între naționalități, religii și diferite grupuri sociale, cultivate sub orice formă, s-au soldat întotdeauna cu dezastre abătute asupra oamenilor de rând. Popoarele n-au fost scutite de acest flagel, „cultură” care este propagată, pe diferite căi, de către acei bolnavi care vor să dividă societatea și să o stăpânească. În cele ce urmează ne-am propus să dezvoltăm această temă în condițiile climatului din România:

Împăratul Aurelian, când a retras administrația romană din Dacia, în anul 271, a dat o puternică lovitură populației bășinașe, care a rămas totalmente neorganizată în satele și orașele teritoriului părăsit prin această retragere. Mai târziu, locuitorii „Daciei” s-au organizat în cnezate și apoi voievodate, însă nu au mai reușit să formeze un stat unitar. Peste populația autohtonă au năvălit diferite popoare barbare. Unele dintre acestea au fost alungate altele s-au contopit cu bășinașii. Cu toată vitregia istoriei, năvălirea popoarelor migratoare nu a modificat decât într-o infimă parte structura demografică a populației daco-romane, eare și-a păstrat identitatea și personalitatea.

În pragul anului 900, triburile maghiarilor conduse de Arpad s-au așezat în Panonia (Ungaria de azi). Între secolele al XI-lea și al XIII-lea statul feudal maghiar s-a extins și în Transilvania, învingând pe rând voievodatele conduse de Gelu, Glad și Memorut. Timp de o mie de ani poporul român din Transilvania a trăit împreună cu ocupanții maghiari. Peste plămășiilor celor două naționalități, română și maghiară, s-a ridicat casta nobiliară, a groșilor și nemeșilor. Când represiunea castei conducătoare a depășit limitele suportabilității iobagii români și unguri s-au răscolit, uniți fiind de interesele economice comune. Exemple s-ar putea da multe. Evidențiem răscoala din 1437 — 1438. Răscolul au fost înfrinți pe dealul de la Bobilna. Războarea stăpînirii a fost cruntă. Nagy Antal, căpetenia maghiarilor, a fost prins. A fost tăiat, din ordinul groșilor, în bucăți. Alți nouă răscolți maghiari au fost trași în țepă. Căpeteniile răscolitelor români au suferit aceeași osîndă. Din acest fapt istoric, dintre multe altele, putem concluziona că țaranii români și maghiari au suportat deopotrivă povara asupririi feudale.

În decursul veacurilor clasa stăpînitoare a groșilor a

avut grijă să cultive ura între români și unguri. Stăpînii maghiari i-au calificat pe români cu epitetul „büdos ölah” (valahi puturoși).

Miklos Horty (1868—1957), dictatorul fascist al Ungariei între anii 1920—1944, a introdus, cultivat și patronat i-redentismul și șovinismul, răspîndite în centrul Europei inclusiv în Transilvania. A organizat formațiuni paramilitare ale tineretului maghiar, inoculîndu-le ura de moarte împotriva populației românești din Ardeal. Reacția românilor nu s-a lăsat așteptată. Ultranaționalistii au organizat manifestații de protest în marile centre din Transilvania. Un fapt pozitiv a fost acela că maghiarii și românii din zonele rurale nu și-au însușit ura interetnică propagată de diversioniști. Desigur, au fost și cazuri izolate de manifestații șovine. Miklos Horty, prin organizațiile înființate, în mod clandestin, a format în Transilvania coloana a cincea, cu scopuri represive. Acest fapt a avut un rol decisiv în 1940, după cum vom vedea în cele ce urmează.

După pierderea nordului Transilvaniei, în anul 1940, roadele educației hortyste au dat rezultate dezastruoase în localitățile ocupate de Ungaria. S-a produs un genocid fără precedent împotriva populației românești. Unii demnitari din Budapesta au spus, în zeflemea, că unde-i năntă se mai întîmplă și folosirea cuțitului. De remarcat că mare parte din populația maghiară a dezaprobat modul de comportare a armatei hortiste și a formațiunilor paramilitare împotriva populației pașnice românești. Jandarmii unguri, însoțiți în cele mai multe cazuri de civili extremiști, au ucis fără discernămint bărbai și femei, copii și bătrîni. Listele celor condamnați la moarte erau întocmite înainte de dictatul de la Viena.

Szenczei Láslo, în lucrarea sa „Magyar-roman kerdés” („Chestiunea maghiaro-română”), Budapesta, 1946, la pagina 161, scrie: „Soldătimea pătrunsă pînă în măduva oaselor de teoriile fasciste, odată ajunsă în nordul Transilvaniei, a săvîrșit atrocități odioase față de locuitorii lipsiți de apărare ai satelor românești”.

Redăm cîteva crimpele de fapt care sînt scoase în evidență în lucrarea „Administrația hortistă din nord-vestul României”, de Gh. I. Bădea (ș.a.), cu indicarea paginilor respective: Doctorul Nagy Endre din Gheorghieni a operat, tratat și îngrijit pe

românii răniți ca urmare a schingiuirilor suferite în septembrie 1940 din partea hortistilor. (p.83); Erdelyi Caroly, primarul comunei Panic din jud. Sălaj, în sept. 1940, l-a scos din mișină a patru jandarmi hortisti pe ing. Filip Sever, care urma să fie împușcat. Acest primar ungur a afirmat sus și tare că el răspunde de populație și nu permite arestări și execuții în comuna pe care o conduce. (p. 171); Gall Erjebet, relatează asupra modului cum s-au comis crimele în comuna Treznea din județul Sălaj, datorită înscenărilor unor extremiști. Ea relatează și cum l-a ajutat pe românii a căror viață era periclitată. (pg. 205—207); Populația maghiară din Huedin l-a informat pe ocrotit pe românii a căror viață era periclitată. (pg. 214—215; 259); Bárá Kasko Ferencz, Veress Janos Csizsar, Bath Pethe Janos, Török Francisc, Puczuła Erjebet și Veress Erjebet l-au îngrijit pe răniții români din Huedin (p. 261); Dacz Miklos a declarat că masacrele din comuna Ip, județul Sălaj, n-au fost puse la cale de populația maghiară, ele fiind organizate de groșii din zonă. (pg. 304); Kisfalussy Balint a declarat că în comuna Ip armata hortistă a fost primită de populația română cu pîine, sare și prăjituri. În această comună 120 de români au fost condamnați la moarte de către extremiști. Aflînd aceasta, șase unguri din comuna vecină Zăuan, au venit în goană în căruță și au oprit execuția (pg. 310); Mai târziu, alți honvezi și extremiști au ucis în comuna Ip pe toți românii ce au fost găsiți în casele lor.

În noaptea de 13/14 sept. 1940, Teodor Brice împreună cu soția și fiica lor de 7 ani, au fost maltratați în comuna Ip de doi honvezi și un civil, călăuză. Un vecin Szalonky Sandor, în vîrstă de 84 de ani, a salvat această familie de la moarte, gonindu-i pe teroriști cu vorbe aspre (pg. 322).

Un om sănătos la minte rămîne uimit cînd analizează evenimentele petrecute în 1940 în nordul Ardealului. Dúcsó Csaba, în broșura „Nincs kegyelem” („Fără îndurare”), publicată în 1939, afirmă: „Voi suprima pe fiecare valah, voi trage în săbie toată populația, voi otrăvi fîntînile și voi ucide pînă și copiii din leagăn, voi distruge acest neam...” Această propagandă nefastă a fost în totală opoziție cu comportamentul celor mai mulți dintre unguri (așa cum am arătat mai sus) care nu numai că nu și-au însușit-o, dar au condamnat-o, mai mult, i-au ajutat pe români, i-au salvat

de la moarte sigură, dînd dovadă de un înalt grad de umanism și solidaritate, marcate în mediul rural mai ales, între cele două etnii timp de mai multe secole. Sămînța, otrava distrugătoare a șovinismului a fost inoculată de magnații din Ardeal care, prin exproprierea din 1923, au pierdut o parte din moșii, exact ca și boierii din celelalte provincii românești.

În „epoca de aur”, cel mai nefast regim din istoria lumii a „omogenizat”, chipurile etniile română și maghiară. Omogenizarea a fost însă întru suferință...

După decembrie 1989, o naivitate colectivă ne-a făcut să credem că s-a terminat calvarul. N-a fost să fie așa. În luna martie 1990 s-a pregătit un scenariu macabru la Tîrgu Mureș. În Ungaria urmau să aibe loc alegerile parlamentare. Comuniștii de acolo au căzut de acord cu comuniștii și neocomuniștii din România să-l aniverseze pe Kossuth Lajos și la noi în țară. În acest fel se dorea să se câștige capital politic. Guvernul din Ungaria voiau să arate că-l preocupă, chipurile, soarta populației maghiare din România. Guvernul român s-au bucurat de ocazia de a demonstra „proștilor” lui Brucan că Ungaria vrea Ardealul. Drept urmare, mijle de extremiști maghiari din Ungaria și Tg. Mureș s-au încăierat cu românii, cu rezultate dezastruoase. Ca urmare a știrilor difuzate de mass-media din România, în comunele din județul Mureș preoți au anunțat cu anticipație prin biserică, spunînd populației să fie pregătită...

Ura între naționalități, între popoare, zeificarea celor mai josnice elemente, extremismul lui Stalin, Hitler, Franco, Mussolini, Salazar, Horty și a multor alora, au generat războaie, exterminări în masă, genocidul a sute de milioane de oameni. Singură iubirea este atributul înțelegerii între membrii diferitelor etnii. Iubirea ne apropie de perfecțiune, de umanism.

În România zilelor noastre unele elemente vindute dușmanilor se manifestă prin anumite partide politice și prin cea mai josnică parte a mass-mediei, cultivînd vrajba unei naționalități contra alteia, a românilor împotriva ungurilor, a ungurilor împotriva românilor. Se vrea un nou Tîrgu Mureș, cu noi crime; se vrea învrăjbirea oamenilor pașnici, care n-au nimic de împărțit între ei. Vînduții și trădătorii au un singur scop: destabilizarea României. Crearea unei a doua Iugoslavii.

UDMR-ul, guvernul din Ungaria ar face bine să descurajeze infima minoritate a extremiștilor, a provocatorilor din interior și din străinătate, lăsîndu-i pe acei puțini, panglicari, să se lupte cu morile de vînt, devenind ridicoli groștii, racile ale trecutului. Prin nerăspunderea la provocări ne vom apropia cu pași siguri de democrație, care este port-altoiu ce nu poate fi atacat de filoxera extremismului dement. Prin unirea palmașilor cu intelectualitatea demnă, cele două naționalități — română și maghiară — își vor fixa la aceeași oră orologiul înțelepciunii. Așa se va depăși handicapul inoculat de către extremiști.

Este demn de evidențiat gestul înțelept al unui grup de muncitori, agricultori și intelectuali din Cluj, care într-un memoriu adresat lui Armand Călinescu în primăvara anului 1939 s-au declarat solidari cu guvernul și întregul popor român în lupta pentru apărarea independenței și integrității țării față de orice agresiune din afară, pentru apărarea hotarelor României pe baza fraternității poporului român și maghiar din țară, pe baza principiilor de libertate, a egalității în drepturi. Ungurii semnatari s-au angajat să lupte împotriva „acelora care încearcă, prin șovinismul străin de interesele noastre, să otrăvească sufletele maghiarimii din Ardeal, cu scopul de a slăbi rezistența țării. Convingerea noastră fermă este că față de pericolul comun, maghiarimea din țară trebuie să-și spuie cuvîntul răsplat, dar și fără șovinism în interesul solidarității comune”. (Arhiva M.I. fondul documentar, dosar 546, vol. 69, p. 357—8). Acest gest al maghiarilor ar fi bine dacă l-ar cunoaște — și recunoaște — primarul Clujului, dl. Funar, și PUNR-ul.

Alianța spirituală, de interese economice, sociale și strategice între România și Ungaria se poate realiza, devenind indestructibilă. Cele două țări dacă se dușmănesc sînt vulnerabile. Aliate, ele vor deveni o forță demnă de respect. Va învinge Rațiunea!

Vasile GIURGIU

— veteran de război —

Sintem închinători aceluiași Dumnezeu. De ce oare, nu ne putem înțelege?!

Mica publicitate

PIERDERI

● Pierdut buletin de identitate pe numele Acului Maria, Sibiu, str. Gladiolilor, bl. 10, ap. 53. Aducătorului recompensă. (1106)

● Pierdut contract de închiriere pe numele Schuster Helmut. Sibiu, str. Bărbierilor nr. 2. Îl declar nul. (1107)

VINZARI

● Vind Dacia 1300 și Audi 80. Sibiu, telefon 43 40 78, dimineața. (1102)

● Vind drujbă rusească nouă, plăci azbociment și dulap cu vitrină. Telefon 47 27 93, după ora 16. (P.G.)

● Vind cărușe sport din Germania. Informații str. Cetății nr. 3. (1108)

SCHIMB LOCUINȚA

● Schimb apartament 3 camere proprietate, Valea Aurie, cu apartament 2 camere, de preferat în zona Gării, Gara Mică, 11 Iunie. Diferența în valută — 5000 DM. Telefon 48 15 17, după ora 18. (1104)

DIVERSE

● TAVI REISEN transportă persoane, pachete și lazi până la Köln. Obținem asigurare medicală. Telefon 92/43 11 57; 43 12 95. (1100)

● Transport persoane în Germania, de la domiciliu până la destinație. Informații la telefon 92/51 06 13. (1105)

● Transport persoane și marfă cu microbuze, autocamioane, urban și interurban. Telefon 44 65 20. (EEC)

La Miercurea Sibiului se cere evacuarea deșeurilor

(Urmare din pag. 1)

comunei ● Ne rezervăm, totodată, dreptul de a sesiza toate organismele internaționale care se ocupă cu protecția mediului și sănătății, în special a copiilor, cel mai grav afectat de pericolul îmbolnăvirii ● Deoarece există informații că se sustrag butoaie cu deșeurile, se solicită depunerea la Primăria comunei Miercurea a unei liste cu inventarul respectivelor substanțe depozitate pe raza comunei ● Se solicită o comisie de specialiști care să verifice gradul de infectare a recoltei acestui an și în cazul unui rezultat pozitiv al analizelor, pe cheltuielile firmei „Montana” să se acorde comunei din fondul de stat o cantitate de cereale curate.

Dl. Cosma Nicolae a invitat la ealm și luciditate. „Comisia de investigații — spune dinsul — pe care o conduc merge pe ideea returnării deșeurilor. În acest sens se fac demersurile. Așteptăm rezultatele analizelor. Atunci se pot lua măsuri. De la dvs. așteptăm să ne dezvăluți pe cei care au favorizat crearea situației din comuna Miercurea și împrejurimi. Abia când vinovații vor fi cunoscuți se pot trage concluzii și se pot lua măsuri conform codului penal”. Dl. Cosma a propus ca substan-

țele depozitate în casa de la nr. 451 din Apoldu de Sus să fie transportate la sediul firmei „Montana”. În acel moment spiritele s-au aprins. S-a supus la vot și nici unul dintre consilieri nu a fost de acord. Dl. Rodean Ilie a concluzionat: „Cercetarea vinovaților se poate face pe parcurs. Prima urgență este evacuarea substanțelor toxice și a depozitării lor la loc sigur”. Dl. Nistor, pensionar, fost inginer agronom, a propus ca „substanțele să fie transferate în depozitele Inspectoratului pentru Protecția Plantelor, care sînt anume amenajate pentru păstrarea pesticidelor. Nu e nevoie să așteptăm rezultatele analizelor pentru a se stabili toxicitatea lor. Toate pesticidele sînt foarte toxice. E inadmisibil să fie păstrate în aer liber, ca în depozitul de la „Montana”.

Ce va mai fi, vom vedea și vom scrie.

INCETAREA SOSIRII AJUTOARELOR

Sarajevo — 20.07. — Nerespectarea armistițiului din primele ore ale zilei de luni, a dus la uciderea a 12 persoane, majoritatea civili. Forțele ONU care controlează aeroportul au oprit funcționarea lui, după atacul forțelor sîrbe. Un proiectil de artilerie a explodat într-un hangar, turnul central al aeroportului a fost lovit, iar 2 soldați canadieni din „căști albastre”, loviți de schije au fost spitalizați. Recrudescența luptelor a avut drept efect, încetarea sosirii ajutoarelor.

Belgrad — Ieri a sosit lordul Carrington pentru o zi în Serbia, întîlnindu-se cu președintele Dobrița Giosici și cu liderul S. Milošević. Noul premier Milan Pavlić, deplasat la Sarajevo s-a întîlnit cu președintele Bosniei A. Izetbegović explicîndu-i că nu poate controla forțele rebele, care nu țin eont de ordinul Belgradului.

Bruxelles — Miniștri de externe ai Comunității Europene au luat în considerație expulzarea Iugoslaviei (în formula: Serbia și Muntenegru) din ONU și toate organizațiile internaționale.

Bonn — Cancelarul H. Kohl a declarat că Germania va primi pe o perioadă limitată refugiații din fosta Iugoslavia ca un act umanitar pentru cei ce au suferit dezastrul războiului.

Londra — Prințul Alexandru (văr de al treilea cu regina Elisabeta a II-a a Marii Britanii, fiul regelui Petru al II-lea, alungat de Tito în noiembrie 1945) aflat în exil la Londra care a vizitat timp de trei săptămîni Serbia, a anunțat luni că va sosi la sfîrșitul lunii august la Belgrad, cei doi avocați ai săi vor cere retrocedarea palatului din Belgrad. Prințul Alexandru a propus restaurarea monarhiei dînd exemplu patru din cele 12 state membre ale Comunității Europene, care au monarhie, afirînd că „restaurarea monarhiei ar putea duce Iugoslavia pe calea democrației”.

Belgrad — Mîine este așteptat, secretarul general al ONU, B. Ghali care va încerca să găsească o soluție la fața locului.

Vizita ambasadorului Indiei

(Urmare din pag. 1)

Bengalul de Vest, comuniștii au cîștigat alegerile de cinci ori consecutiv). Subscriem și noi la părerea domnului ambasador că în România există o presă liberă, probabil unul din puținele atribute ale democrației, pe care ni-l putem permite în momentul de față. Chiar dacă dezmembrarea URSS-ului a adus prejudicii economice Indiei, relațiile acestei țări cu vecinii ei, în special cu China, s-au îmbunătățit în ciuda conflictelor de frontieră încă existente.

Din nefericire, India continuă să rămînă o „terra incognita” pentru mulți români, mai ales că această cunoaștere se limitează la filme muzicale de calitate îndoielnică și așa zisii yoghini, cel puțin dubioși. În dorința de a schimba această situație, dl. ambasador a făcut demersuri pe lângă Guvernul de la New Delhi pentru a aduce în România un profesor de yoga a-

devărat, sau a trimite cîțiva români în India pentru a învăța, pe parcursul a mai multor ani, practicile adevărate ale acestei filosofii și arte a cunoașterii. În ce privește muzica, deja se află în India cîțiva concetanți care studiază muzica și dansul elasic indian.

Neîntînd, parcă, faptul că în drumul Indiei spre libertate Mahatma Gandhi a dat o lecție omenirii privind protestul nonviolent, în fața Primăriei, doamna Biliiana Buică însoțită de doi copii (de 2 și respectiv 4 ani) făcea greva foamei, pentru obținerea unei locuințe. După prînzul servit la restaurantul „Împăratul Romanilor”, dl. ambasador a mai vizitat localitățile Cristian și Sibiul, părăsind apoi județul nostru. Nu ne rămîne decît să fim optimiști în ceea ce privește relansarea relațiilor reciproce, pe toate planurile, cu acest mare și vechi popor al cărui reprezentant ne-a vizitat.

DILEMA REGELUI MIHAI I

La sfîrșitul acestei săptămîni se va deplasa la Versoix în Elveția, o delegație a PNL, în frunte cu vicepreședintele acestui partid Dan Lăzărescu care nu prezintă oficial propunerea de a accepta sacrificiul de a candida la președinție. Într-un interviu pentru BBC, Dan Lăzărescu a declarat că nefiind o gafă politică, propunerea liberală n-a fost respinsă deoarece comunicatul biroului Majestății Sale a luat în considerație inițiativele organizațiilor spirituale și civice din țară. G. Coposu a aflat de „găselnița PNL” (după propria caracterizare), la Bruxelles, acuzînd PNL de „a căuta să găsească o diversiune și o tentativă de a imagina un antidot la hemoragia PNL”.

G. Coposu, președintele în exercițiu al Convenției Democratice a spus că „propunerea e lovită de nulitate”.

Convenția Democratică a luat cunoștință cu indignare de această propunere insultătoare care: — creează confuzie și dispreț față de monarhie; — jigneste monarhia.

Nicolae Manolescu a declarat într-o conferință de presă că dacă regele ar accepta și ar învinge în alegeri ar putea schimba Constituția pentru a restaura monarhia dar dacă va pierde va fi total terminat, ceea ce ar însemna o a doua abdicare. „Cu atît mai trist că aceste lucruri se întîmplă într-un moment cînd campania electorală nici n-a început” — a adăugat liderul PAC.

Mariana CHIRIAC

PNTCD — Vineret, prin intermediul ziarului „21 — RADICAL”, vă oferă șansa unor premii substanțiale. Premiul etapei a VIII-a este oferit de firma IMPEX SRL (str. 9 Mai nr. 52) și constă într-o pereche de bluejeans.

CONCURSUL „AS”

Cupon de participare-etapa VIII

1. În vremea cărui domnitor a devenit Bucureștii pentru prima dată capitală?

- Alexandru Ioan Cuza;
- Mihai Viteazul;
- Mircea Ciobanul.

2. Cine a inventat termometrul?

- Fahrenheit;
- Galilei;
- Celsius.

3) Care e substanța care predomină în corpul omenesc?

- O₂;
- CO₂;
- H₂O.

NUMELE _____ PRENUMELE _____

ADRESA _____

VEI _____

VIRSTA _____ SEMNATURA _____

● Depuneți cupoanele cu variante corectă (încreștate) la adresa: P.N.T.C.D. — Vineret, str. 6-rai Maghera nr. 3; 2400 — Sibiu. ● Ultima zi de primire a cupoanelor este vineret. ● Pot participa toți tinerii între 14—24 de ani. ● Tragera la sorți și premierea are loc sîmbătă, la ora 17.00 la sediul P.N.T.C.D. — în prezența concurenților.

● RETINETI! Participînd la ciclul „Dialoguri săptămînale” — în fiecare miercuri, ora 17.00, la sediul P.N.T.C.D. — aveți o șansă în plus să răspundeți corect la întrebările concursului „AS”.

Centrul de consultanță, instruire și inginerie SOFTWARE „COUSOFT-COMPUTER” Sibiu

organizează

începînd cu data de 10 august 1992,

CURSURI DE PREGĂTIRE

ÎN INFORMATICĂ,

LA MICROCALCULATOR

COMPATIBILE IBM-PG

pentru următoarele specialități:

- PROGRAMATORI APLICAȚII TEHNICO-ECONOMICE;
- PROGRAMATORI ASISTENȚI APLICAȚII DE GESTIUNE;
- UTILIZATORI;
- OPERATORI.

Informații la telefoanele 41 81 55; 41 78 55, sau la sediul societății, str. Crișanei nr. 14.

— 321 —